

Prof. dr. sc. Đurđica Španiček

Prof. dr. sc. Đurđica ŠPANIČEK

Obilježnica rođenja prof. dr. sc. Đurđice Španiček obilježit će se na poseban način. Opitom znanstvene, strukovne, prijateljske i uspješne suradnje koja traje više od 35 godina.

Od 1965. do 1974. radio sam u *Zavodu za materijale Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu*. Jednog dana u ljeto 1970. došao sam u posjet prof. Zori Smolčić-Žerdik, nestorici polimera kao materijala na FSB-u. Tijekom posjeta predstavila mi je upravo diplomiranu, kako se to danas zove, kemijsku inženjerku i tehnologinju Đurđicu Španiček. I tada je započela profesionalna suradnja koja traje do danas. Zato me raduje što u povodu ove obljetnice mogu napisati nekoliko riječi o slavljenici.

Đ. Španiček rođena je u Zagrebu (2. srpnja 1946.), gdje nakon završene gimnazije upisuje *Kemijsko-tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu* (sada FKIT). Diplomirala je 1970. i u lipnju te godine započinje s radom u *Zavodu za materijale* kao stručni suradnik na projektu i pripravnik stipendist, do izbora za asistenta 1974. godine.

Kada se obitelj Čatić vratila sa stipendije u *Institutu für Kunststoffverarbeitung u Aachenu* u jesen 1971., pronađeno je prvo zajedničko područje rada. Tada se provodilo kružno ispitivanje kemijske

postojanosti plastičnih cijevi u kojem su sudjelovali laboratoriji iz više zemalja. Bio je to projekt *Zeitstandverhalten von thermoplastischen Kunststoffen unter Chemikalienbeanspruchung* u organizaciji *DECHEMA Instituta*, Frankfurt/M (1970. - 1987.).

U tom ispitivanju djelovao je i *Laboratorij za nemetale*, u kojem je na tome radi la Đ. Španiček, a u Aachenu Ranka Čatić. Izmjenjivale su stečena iskustva. Ta su ispitivanja poslije pretvorena u za praksu vrlo koristan magistarski rad *Određivanje izdržljivosti polimernih materijala uz djelovanje kemikalija, te nastalih strukturnih promjena u materijalu* (1976.). Za znanstvenog asistenta izabrana je 1980.

Početkom osamdesetih ponovno jedna suradnja. Tada je *Društvo plastičara i gumaraca* ubrzano širilo mrežu jednodnevnih temeljnih seminara. Kako se Đ. Španiček bavila, među ostalim, i određivanjem vrste polimera, zamoljena je da pripremi seminar *Brza identifikacija polimernih materijala u praksi*, 1984. Bio je to, prema svim pokazateljima, vrlo koristan seminar, a napisan je i prigodan tekst, koji je potpisnik uredio. A identifikacija polimera postala je uskoro jednom od snažnih poveznica suradnje *Katedre za preradu nemetala* i *Katedre za preradu polimera*.

Možda je suradnja potkraj osamdesetih godina prošloga stoljeća bila najuspješnija. Pojavila se zamisao da kalup pri reakcijskoj preradbi, npr. duromera i kaučukovih smjesa, služi kao šaržni reaktor. To je zaokruženo u zajedničkom članku *Das Werkzeug als Chargenreaktor bei der Herstellung von Polymererzeugnissen durch Reaktionsformen*, *Plaste und Kautschuk* (1992.). Bio je to jedan od radova na temelju kojih je odobrena izradba disertacije *Utjecaj medija na deformacijsko ponašanje PA 6* (1994.). Slijedio je uobičajen sveučilišni put. Izbor za višu asistenticu bio je 1995., a izbor za docenticu 1997. Slijedi daljnja istraživačka aktivnost, koja omogućuje izbor za izvanrednu profesoricu 2002.

Područje znanstvenog djelovanja slavljenice je istraživanje odnosa strukture i svojstava polimernih materijala te kompozita, posebno utjecaja djelovanja medija na njihova mehanička i fizikalna svojstva u uvjetima istodobnog djelovanja mehaničkih opterećenja. Od brojnih projekata navodimo samo neke: *Utjecaj toplinskih i mehaničkih intervencija na neka tehnološka svojstva polimernih materijala važnih za preradu i primjenu u konstrukcijske svrhe*, *Starenje i korozija polimernih materijala*, *Razvoj sistema za optimalni izbor i gospodarenje materijalom* i *Istraživanje i razvoj sistema sirovine i materijali RH*.

Đ. Španiček obavljala je i mnogobrojne organizacijske dužnosti. Od 1987. do 1990. bila je voditeljica *Laboratorija za nemetale*, a od 1988. do 2000. voditeljica *Laboratorija za analizu metala*. U dva navrata bila je članica *Savjeta FSB-a*, a od 1990. članica je *Povjerenstva za odnose s javnošću*. Od 2000. do 2004. obnašala je dužnost prodekanice za nastavu *FSB-a*. Zbog vrlo uspješnog obavljanja te dužnosti, od rujna 2004. članica je *Uprave FSB-a*. Iste godine izabrana je za voditeljicu *Katedre za materijale*. Sažimajući djelovanje prof. Đ. Španiček, može se kazati, vrlo je profesionalno obavljala svoje dužnosti, pridonoseći time uspjehu katedre, zavoda i Fakulteta u cjelini.

Po trajanju članstva, jedna je od najstarijih članica današnjeg *Društva za plastiku i gumu*. Od 1985. članica je uredništva časopisa *POLIMERI*. Istodobno je i članica *Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehnologa* te *Hrvatskog društva za materijale i tribologiju*. Sudjeluje u radu *Hrvatskog zavoda za norme*, i to u tehničkim komitetima *Plastika i guma* (TO 531) i *Polimerne cijevi* (TO 138).

Nedavno je iz drugih razloga sumirana naša suradnja u proteklom razdoblju. Zajednički zaključak bio je da se radilo o visoko profesionalnoj i vrlo uspješnoj suradnji pripadnika dvaju zavoda. Što i nije baš učestao slučaj.

Igor ČATIĆ